Stenogrammid

XIII Riigikogu, VI Istungjärk, täiskogu korraline istung

Neljapäev, 14.12.2017, 10:00

Toimetatud

10:00 Istungi rakendamine
1. 10:01 Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmine" eelnõu (553 OE) esimene lugemine
2. 10:05 Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (522 SE) esimene lugemine

10:00 Istungi rakendamine

10:00 Aseesimees Hanno Pevkur
Austatud Riigikogu, tere hommikust! Alustame Riigikogu täiskogu VI istungjärgu 11. töönädala neljapäevast istungit. Nüüd on kõikidel soovijatel võimalik üle anda eelnõusid või arupärimisi. Seda soovi ei ole, millest tulenevalt saame teha kohaloleku kontrolli. Kohaloleku kontroll.
Kohaloleku kontroll
Kohalolijaks registreerus 63 Riigikogu liiget, hetkel puudub 38 Riigikogu liiget.

---

1. 10:01 Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmine" eelnõu (553 OE) esimene lugemine

10:01 Aseesimees Hanno Pevkur
Alustame tänase päevakorra punktide läbivaatamist. Esimese punktina on meil päevakorras väliskomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmine" eelnõu 553 esimene lugemine. Ettekandeks palun kõnetooli väliskomisjoni liikme Vladimir Velmani.

10:01 Vladimir Velman
Lugupeetud istungi juhataja ja head kolleegid, tere hommikust! Väliskomisjoni k.a 4. detsembril algatatud Riigikogu otsuse eelnõu näeb ette arvata Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee Eesti delegatsiooni koosseisust välja Andrei Novikov ja nimetada delegatsiooni liikmeks Tiit Terik. Riigikogu juhatuse määratud muudatusettepanekute esitamise tähtajaks, 18. detsembriks kella 16-ks muudatusettepanekuid ei esitatud. Väliskomisjon tegi eelnõu kohta järgmised menetluslikud otsused. Otsustati teha Riigikogu juhatusele ettepanek saata eelnõu 553 Riigikogu täiskogu istungi päevakorda neljapäevaks, 14. detsembriks. Väliskomisjoni ettepanek on panna eelnõu lõpphääletusele ja otsusena vastu võtta. Väliskomisjoni ettekandja eelnõu esimesel lugemisel on siinkõneleja. Tänan!

10:03 Aseesimees Hanno Pevkur
Hea ettekandja, kolleegidel teile küsimusi ei ole. Avan läbirääkimised ja meenutan teile, et otsuse eelnõu läbirääkimiste käigus saavad sõna võtta vaid fraktsioonide esindajad. Sõnavõtusoove ei ole. Kuna muudatusettepanekuid selle otsuse eelnõu kohta ei esitatud, saame minna lõpphääletuse ettevalmistamise juurde.
Head kolleegid, kas võime minna hääletuse juurde? Vastuväiteid ei ole. Panen hääletusele väliskomisjoni esitatud Riigikogu otsuse "Riigikogu otsuse "Euroopa Nõukogu Parlamentaarse

Assamblee Eesti delegatsiooni moodustamine" muutmine" eelnõu 553. Palun võtta seisukoht ja hääletada!
Hääletustulemused
Poolt oli 73 Riigikogu liiget, vastuolijaid ega erapooletuid ei olnud. Otsus on vastu võetud.

---

2. 10:05 Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (522 SE) esimene lugemine

10:05 Aseesimees Hanno Pevkur
Meie tänane teine päevakorrapunkt on ... Head kolleegid, sumin läheb väga suureks! Meie tänane teine päevakorrapunkt on Eesti Reformierakonna fraktsiooni algatatud kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 522. Algatajate ettekande teeb Riigikogu liige Kalle Laanet. Palun!

10:05 Kalle Laanet
Austatud juhataja! Head kolleegid! Kunagi, kui siin puldis käis meie ekskolleeg Rein Lang, alustas ta alati oma juttu nii, et tegemist on väga hea eelnõuga. Nii ütlen ka mina, et tegemist on väga hea eelnõuga ja just selles võtmes, et me algatame sellega parlamentaarse debati, millised isikud võiksid kuuluda ja peaksid kuuluma kohaliku omavalitsuse volikogusse ehk kes saavad sinna kandideerida. Samamoodi puudutab see europarlamendi valimist ja loomulikult ka Riigikogu valimist.
Nagu me viimase aasta jooksul oleme meediast teada saanud, on väga paljud kohalikus omavalitsuses töötavad ametnikud või ka volikogude juhtisikud pidanud võtma ette tee kohtumajja, et oma tegevust selgitada. Selleks, et selliseid asju minimeerida ja et ka avalikkusele paistaks see olukord puhtamana, oleme teinud ettepaneku, et nendel isikutel, kes on kohtu poolt süüdi mõistetud ja kelle karistus ametialase kuriteo toimepanemise eest ei ole kustunud, ei oleks õigust kandideerida kohaliku omavalitsuse volikogusse, Riigikogusse ega europarlamenti. Pean kohe juurde lisama, et õiguskantsler on esitanud põhiseaduskomisjonile ettepanekute paketi, mida põhiseaduskomisjon meie esimehe eestvõttel arutab. Aga see eelnõu on kindlasti ajendatud ka sellest soovist, et anda tõuget nendele aruteludele. Aitäh!

10:07 Aseesimees Hanno Pevkur
Austatud ettekandja, kolleegidel teile küsimusi ei ole. Vabandust, nüüd on neid tulnud. Jüri Adams, palun!

10:07 Jüri Adams
Aitäh, härra juhataja! Lugupeetud ettekandja! Ma seletuskirjast ei leidnud – ilmselt ruumi kokkuhoiu mõttes ei ole neid siin loetletud –, mis on need ametialased kuriteod. Kas te oleksite nii kena ja loetleksite meile, mida loetakse praegu Eestis ametialasteks kuritegudeks?

10:08 Kalle Laanet
Aitäh küsimuse eest! Ametialased kuriteod on kirjas karistusseadustiku 17. peatükis.

10:08 Aseesimees Hanno Pevkur
Viktor Vassiljev, palun!

10:08 Viktor Vassiljev
Aitäh! Hea kolleeg! Nüüd tekib olukord, et ametialase kuriteo eest karistatud isikud kandideerida ei saa. Aga kas need, keda on karistatud vägistamise, ahistamise või varguse ehk kriminaalkuriteo eest, saavad kandideerida?

10:08 Kalle Laanet
See eelnõu on eelkõige algatatud selleks, et siin parlamendis ja valitsuses algaks poliitiline debatt, kuhu see joon tõmmata.

10:09 Aseesimees Hanno Pevkur
Rein Randver, palun!

10:09 Rein Randver
Aitäh, lugupeetud istungi juhataja! Hea ettekandja! Kindlasti on vaja selle teemaga edasi minna ja põhiseaduskomisjon selles asjas seisukoha ka võtab. Aga minu küsimus puudutab seda, et kui te seda seaduseelnõu kirjutasite ja nägite ette, et seadus jõustub üldises korras, siis milline oli teie arvates selle seaduse mõju. Kuidas jääb möödunud kohalike valimistega, kas see nendele laieneb või ei? Te olete ära märkinud, et viimastel volikogude valimistel oli selliseid kandidaate umbes 2%. Kas see seadus laieneks ka neile?

10:09 Kalle Laanet
Aitäh küsimuse eest! Nagu te teate ja nagu me kõik teame, sellistel seadustel ei ole tagasiulatuvat mõju.

10:09 Aseesimees Hanno Pevkur
Mart Helme, palun!

10:09 Mart Helme
Aitäh, härra eesistuja! Lugupeetud ettekandja! Kuidas on kriminaalkorras karistatud erakondade kandideerimisega? Meil on teatavasti üks selline siin saalis.

10:10 Kalle Laanet
Aitäh küsimuse eest! See eelnõu ei puuduta juriidilisi isikuid. Kui aus olla, siis ma koos hea kolleegi Artur Talvikuga eile Äripäeva raadios arutasin üsna pikalt selle üle, mida tooks kaasa see, kui me laiendaksime seda teemat ka tänases mõttes erakondadele. Kui te soovite meie debatti kuulata, siis kell 10 see Äripäeva raadiost tuleb.

10:10 Aseesimees Hanno Pevkur
Peeter Ernits, palun!

10:10 Peeter Ernits
Hea juhataja! Hea ettekandja! Jah, piirang on siis, kui on toime pandud ametialane kuritegu. Miks te eelistate siin saalis, europarlamendi saalis või kohaliku omavalitsuse volikogus pedofiile, vägistajaid, röövleid ja teisi selliseid n-ö korruptantidele?

10:10 Kalle Laanet
Aitäh küsimuse eest! Nagu ma varasemalt ütlesin, eesmärk oli algatada debatt, mis ongi juba lahti läinud. Ja see on suurepärane.

10:11 Aseesimees Hanno Pevkur
Jaak Madison, palun!

10:11 Jaak Madison
Aitäh, hea istungi juhataja! Austatud ettekandja! Ma jätkan üle-eelmise küsija küsimust. Kindlasti on see Äripäeva raadios peetud debatt vajalik ja me seda peale tööpäeva lõppu huviga kuulame. Ühest küljest on vaja piirata teatud isikute kandideerimisõigust, kes ei ole kindlasti silma paistnud oma rahva eest väljas olevate tegudega ja on toime pannud kuriteo, milleks on maksumaksja raha varastamine. Kuid kas me aktsepteerime seaduse mõttes olukorda, et meil on valitsuses üks erakond, kes on kriminaalkorras süüdi mõistetud ja kaudses mõttes on kõik selle erakonna kandidaadid kaasosalised nendes kriminaalkuritegudes? See võib olla vastuolus ka Eesti Vabariigi põhiseadusega, kus on väga otseselt selle küsimuse kohta öeldud. Kas te näete võimalust seda eelnõu esimese ja teise lugemise vahel täiendada ja kas te oleksite nõus muudatusettepanekutega, mis tõmbaksid selle piiri kaugemale, nii et eelnõu hõlmaks ka erakondi?

10:12 Kalle Laanet

Alustan sellest, et meie kodu- ja töökord annab kõigile Riigikogu liikmetele, fraktsioonidele ja loomulikult ka valitsusele võimaluse teha esimese ja teise lugemise vahel muudatusettepanekuid. Vaatame juriidilise isiku kohtulikult karistatuse puhul kas tema likvideerimise või, ütleme, poliitelus eksisteerimise võimalust. Üldjuhul me ju teame, et rikkumisi panevad toime konkreetsed isikud, mis iganes rollis nad siis on. Kui me karistame juriidilist isikut, suurt erakonda, kus on näiteks üle 10 000 liikme, tema likvideerimisega, siis me tegelikult ju karistame kõiki tema liikmeid sellega, et võtame ära nende maailmavaate esindamise võimaluse. See on väga tõsine diskussioon ja kui selliseid otsuseid tehakse, siis need on väga tõsised otsused. Me peame leidma väljundid neile inimestele, kes tegelikult ju süüdi ei ole.

10:13 Aseesimees Hanno Pevkur

Jürgen Ligi, palun!

10:13 Jürgen Ligi

Aitäh! Härra Laanet! Mina pole jurist, aga ma hakkasin mõtlema sedapidi, et kui organisatsioon on kuritegelik ja sinna kuulumine ei ole kuritegelik, siis kas ei ole kuritegu iseenesest legaalne, ja kui erakond on kriminaalselt karistatud, siis tema liikmete kohta peaks kehtima teised reeglid.

10:13 Kalle Laanet

No sellest filosoofiast tulenevalt, mida sa praegu arendasid, võib seda niimoodi laiendada, jah. Me peame leidma väljundi neile inimestele, kes tegelikult ju otseselt süüdi ei ole, nad võivad süüdi olla võib-olla ainult mingis mõttes kaudselt, mingi mõju kaudu.

10:14 Aseesimees Hanno Pevkur

Urmas Kruuse, palun!

10:14 Urmas Kruuse

Aitäh! Eelkõneleja küsimuse jätkuks ütlen, et kui seda piirangut laiendada kogu liikmeskonna peale, siis mulle isiklikult tundub see ebaproportsionaalselt suure piiranguna. Aga tekib küsimus näiteks juhatuse liikmete kohta. Kui rääkida vastutusest ja nendest tegevustest, mille tõttu on erakonnas võinud see kriminaalne staatus tekkida, siis kas võiks piirata juhatuse liikmete võimalust kandideerida?

10:14 Kalle Laanet

Jah, hea küsija, sa lähenesid asjale vähe teise nurga alt. Tõesti, kõik peakski ju olema proportsionaalne, kõik keelud, karistused ja loomulikult võimalused, mis luuakse. See ongi üks teema, mida me peaksime parlamendis arutama.

10:15 Aseesimees Hanno Pevkur

Helmut Hallemaa, palun!

10:15 Helmut Hallemaa

Aitäh, eesistuja! Hea ettekandja! Ma küsisin tegelikult sama asja ka komisjonis. Mõneti siinsest debatist ajendatuna küsin ma seda, kas teil ei olnud algatajatena mõtet neid kuritegusid diferentseerida. Kuritegusid on väga erinevaid, aga praegu on löödud kõiki ühe vitsaga või ühe lauaga.

10:15 Kalle Laanet

Aitäh teie küsimuse eest! Ma veel kord rõhutan, et meie kõige olulisem eesmärk on algatada poliitiline debatt. Järgmine eesmärk on selgitada, kuhu täpselt see piir või punane joon tõmmata, kes on need, kes tõesti ei peaks saama kandideerida.

10:15 Aseesimees Hanno Pevkur

Peeter Ernits, teine küsimus, palun!

10:15 Peeter Ernits
Hea juhataja! Hea ettekandja! Ärme vaatame ainult oma naba. Ma küsin sinu käest, kuidas on samasugune asi reguleeritud teistes tsiviliseeritud riikides, hakkame siit Põhjamaadest peale ja läheme Saksamaani välja. Kuidas seal need asjad on?

10:16 Kalle Laanet
Aitäh küsimuse eest! Jään vastuse võlgu, aga ma saan selle vastuse anda mõne aja pärast.

10:16 Aseesimees Hanno Pevkur
Urve Tiidus, palun!

10:16 Urve Tiidus
Aitäh, lugupeetud juhataja! Lugupeetud ettekandja! See on oluline teema, sellest ma saan aru. Aga kas sa oskad kommenteerida seda aspekti, et põhiseaduse järgi on olemas õigus valida ja õigus olla valitud. Millised kokkupõrked või disharmooniad siin tekivad?

10:16 Kalle Laanet
Aitäh küsimuse eest! Põhiseadus annab õiguse ja võimaluse proportsionaalselt ja seadusandja vastuvõetud tingimustel inimese põhiõigusi kitsendada.

10:17 Aseesimees Hanno Pevkur
Jürgen Ligi, teine küsimus, palun!

10:17 Jürgen Ligi
Aitäh! Hea ettekandja! Kui selle eelnõu eesmärk oli algatada debatt, siis minu küsimus on, kus maal see debatt praegu on. Valitsus on kenasti maininud ühte teemat, s.o riigivastased kuriteod või mis see täpne juriidiline termin ongi. Selle siia juurdeliitmine on ju suurepärane. Aga mulle tundub, et neid potentsiaalseid liidetavaid võiks olla siin rohkem. Kas komisjon on seda täpsustada püüdnud?

10:17 Kalle Laanet
Aitäh! Sügavam ja tõsisem debatt läheb lahti põhiseaduskomisjonis peale seda, kui esimene lugemine on saalis toimunud ja kui härra esimees on pannud meie päevakorda õiguskantsleri ettepanekute paketi arutelu. Koos selle kõigega läheb sisuline töö lahti.

10:17 Aseesimees Hanno Pevkur
Eerik-Niiles Kross, palun!

10:17 Eerik-Niiles Kross
Hea juhataja! Hea esineja! Kas te olete arutanud komisjonis sellist varianti, et kui mõni erakond osutub näiteks retsidiivseks, teda on korduvalt karistatud, siis kas sel juhul võiks kehtida mingi erand? Praegu meil selline väljavaade vist on. Teisest küljest, see keeld kehtib ainult karistuse kehtivuse ajal, pärast seda kandideerimise keeld selle eelnõu järgi kaoks. Kas seda võiks siis vaadelda võistluskeeluna, et kui erakonda on ühe korra karistatud, siis järgmistel valimistel ta ei saa osaleda, umbes nagu Vene koondis ja olümpiamängud?

10:18 Kalle Laanet
Aitäh küsimuse eest! Ma täpsustan, et see eelnõu puudutab konkreetselt füüsilisi isikuid, mitte juriidilisi isikuid. Mis puudutab juriidiliste isikute retsidiivset käitumist, siis seda me ei ole põhiseaduskomisjonis veel arutanud, aga kindlasti me arutame seda.

10:19 Aseesimees Hanno Pevkur
Madis Milling, palun!

10:19 Madis Milling

Suur tänu, härra istungi juhataja! Austatud ettekandja! Sa ise ütlesid ka, et see punase joone tõmbamine eri kuritegude vahele on diskussiooni koht. Võib ju lõpmatult jääda pidama diskussiooni, kas korruptant on ohtlikum kui riigireetur jne. Aga kas vaidlusi ja pingeid ei võtaks maha see, kui seaduses oleks üheselt kirjas, et piirang kehtib kõigi kriminaalkorras karistatud isikute kohta?

10:19 Kalle Laanet

Mina võtan kohe põhiseaduse lahti ja ütlen, et see võib olla ebaproportsionaalne, sest kriminaalkorras võib inimest karistada ka liiklusrikkumiste eest.

10:19 Aseesimees Hanno Pevkur

Helmut Hallemaa, teine küsimus, palun!

10:19 Helmut Hallemaa

Aitäh, aseesimees! Hea ettekandja! Mulle meeldis see küsimus, kui kaugel see meie debatt on. Mina ütleksin, et debatil on kultuurselt arenemise ruumi veel päris kõvasti. Aga minu küsimus on selline. Kas on päris õige võrrelda neid kahte asja: seda eelnõu ja õiguskantsleri ettepanekuid? Õiguskantsleri ettepanekud lähtuvad rohkem sellest, et välistada huvide konflikti, hoida seda ära ja teha asi selgemaks nii erinevatesse valitavatesse kogudesse kandideerimise kui ka seal osalemise poole pealt. Kas on päris õige neid kahte asja niimoodi võrrelda?

10:20 Kalle Laanet

Mina arvan, et selles võtmes on, et mõlemal juhul on eesmärk, et õhk oleks puhtam ning valitsemine oleks selgem ja seda saaks vähem mitmeti tõlgendada.

10:20 Aseesimees Hanno Pevkur

Hea ettekandja! Rohkem teile küsimusi ei ole. Juhtivkomisjoni ettekande teeb põhiseaduskomisjoni liige Arto Aas. Palun!

10:20 Arto Aas

Austatud Riigikogu! Põhiseaduskomisjon arutas esitatud eelnõu teisipäeval, 5. detsembril 2017. Komisjoni istungit juhatas loomulikult Marko Pomerants. Kohal olid Jüri Adams, Arto Aas, Helmut Hallemaa, Jaak Madison, Kalle Laanet, Lauri Luik, Mart Nutt, Mihhail Korb, Rein Randver ja Tiit Terik. Justiitsministeeriumist olid kohale kutsutud Mariko Jõeorg-Jurtšenko ja Markus Kärner. Ma ei hakka teile protokolli sõna-sõnalt ette lugema. Me arutasime selle eelnõu eesmärki ja sisu. Kalle Laanet tutvustas seadusmuudatuse põhimõtteid ja eesmärki. Toimus sõbralik ja avatud debatt. Arutleti selle üle, millised peaksid need kuriteod olema, kas õige on pikk nimekiri või suletud nimekiri ning millal ja kellele see piirang kehtestada. Sarnane debatt, nagu siin just mõni minut tagasi käis, oli meil ka põhiseaduskomisjonis.

Muu hulgas kerkisid üles küsimused kinnipeetavate valimisõiguse lauspiirangu kohta, mis on mitmete rahvusvaheliste organisatsioonide arvates probleem. Mart Nutt märkis näiteks väga õigesti, et sellist piirangut saab kaaluda ja kehtestada ainult tugevates demokraatlikes õigusriikides, tuues kurva näite meie idanaabri juurest, Venemaalt, kus poliitilistel motiividel süüdi mõistetud Aleksei Navalnõilt on võetud kandideerimisõigus ära. See risk loomulikult jääb, et kui süüdimõistetul pole võimalik kandideerida, siis ebademokraatlikes riikides võib see viia selleni, et poliitikuid mõistetakse kahtlastel asjaoludel süüdi.

Muu hulgas tõusetus teema, milline see kuritegude loetelu peaks olema, millised kuriteod kandideerimisele piirangu seavad. Markus Kärner Justiitsministeeriumist ütles, et tõenäoliselt tuleks sinna nimekirja lisada põhiseadusliku korra vägivaldse muutmise katse ja terrorism. Kõlab loogiliselt. Hetkel need ametialased kuriteod ei ole, need on palju karmimad kuriteod. Markus Kärneri sõnavõtust käis läbi mõte, et seda piirangut võib kohus teoreetiliselt seada lisakaristusena, nii et kohus otsustab, kas mõne ametialase kuriteo puhul on ka kandideerimispiirang mõistlik ja vajalik või mitte. Ka selline lahendus on teoreetiliselt võimalik, kuigi õigusselguse huvides oleks siis segadust jälle võib-olla rohkem. Lõpetan Jüri Adamsi meenutusega okupatsioonieelsest Eesti Vabariigist, kui Riigikogu liikmeks olemist ja vanglakaristuse kandmist hoiti selgelt lahus. Nagu härra Adams meenutas, vanglakaristust võis kanda

ka suvepauside ajal. Praktikas, ma saan aru, sellist kogemust ei olnud, küll aga oli juhtumeid, kui juba ametisolevaid Riigikogu liikmeid süüdi mõisteti ja neile vanglakaristus määrati, mida teoreetiliselt oli võimalik ära kanda kas või peale Riigikogu liikme ametiaja lõppu ja staatuse lõppemist.
Selline debatt meil toimus. Kuna Marko Pomerants andis märku, et koalitsioon ja valitsus on nõus seda teemat arutama ja laiemas paketis lahendust otsima, siis erimeelsusi väga palju ei olnud.
Jõuti otsusele saata eelnõu päevakorda tänaseks, 14. detsembriks, teha ettepanek esimene lugemine lõpetada, teha ettepanek määrata muudatusettepanekute esitamise tähtajaks 2. jaanuar 2018 kell 16.15 ja ettekandjaks määrata põhiseaduskomisjoni liige Arto Aas. Kõik need otsused langetati konsensuslikult. Aitäh!

10:25 Aseesimees Hanno Pevkur
Hea ettekandja, teile on küsimusi. Urmas Kruuse, palun!

10:25 Urmas Kruuse
Aitäh, lugupeetud istungi juhataja! Auväärt ettekandja! Meediast ja diskussioonidest on läbi käinud need nüansid, mis puudutavad näiteks avalikus sektoris töötamist, võib-olla ka teatud vahendite omastamist ja peale karistuse kandmist vaikselt sellesse sektorisse tagasi suundumist. Kas see eelnõu koos õiguskantsleri ettepanekutega suudab ka sellele probleemile lahenduse leida?

10:26 Arto Aas
Aitäh! See konkreetne eelnõu kõikide nendele probleemide lahendust ei paku, ta on üks osa sellest lahendusest. Meil on komisjonis õnneks praegu see arusaam – tundub, et see on meil erakondadeüleselt –, et me vaatame seda paketti tervikuna: kas kriminaalid saavad kandideerida ja kas see raha, mis on varastatud omavalitsuste tagant, nõutakse välja. Praegu teeb otsuse kahju väljanõudmise kohta omavalitsus ise ja väga paljudel juhtudel omavalitsused ei olegi hakanud seda kahju välja nõudma. On tekkinud selline tore kriminaalide kuldne ring: oled korruptiivne, varastad, midagi ei juhtu, oled süüdi mõistetud, saad jälle tagasi võimule. Hästi tore. Ida-Virumaal on kahjuks sellist praktikat näha. Mulle tundub, et komisjonis ja erakondadel on soov seda probleemi tervikuna lahendada.

10:27 Aseesimees Hanno Pevkur
Jüri Adams, palun!

10:27 Jüri Adams
Aitäh! Härra ettekandja! Minu küsimus on tegevväelase poliitiliste õiguste piirangute teemal. Kolmest paragrahvist kahes on tegevväelast nimetatud ja kolmandas ei ole. Kas sellest saab midagi järeldada, näiteks seda, et see piirang on juba olemas või et see ei ole vajalik? Teine küsimus on mul ka. Ma aktsepteerin üldiselt seda, et tegevväelane ei peaks olema samal ajal parlamendiliige. Aga kuidas teile tundub, kas see tähendab seda, et peaks tingimata keelama ka kandideerimise?

10:27 Arto Aas
Aitäh! Ma arvan, et Kalle Laanet ettekandjana, eelnõu tutvustajana oleks andnud parema vastuse. Ma jään komisjoni esindajana selle vastuse võlgu. Ma andsin edasi seda debatti, mis komisjoni istungil toimus. Me jätkame kindlasti selle küsimuse arutelu ka komisjonis.

10:28 Aseesimees Hanno Pevkur
Rohkem küsimusi ei ole. Avan läbirääkimised ja meenutan, et esimesel lugemisel saavad sõna võtta fraktsioonide esindajad. Kõnesoove ei ole. Juhtivkomisjon on teinud ettepaneku eelnõu 522 esimene lugemine lõpetada. Esimene lugemine on lõpetatud. Määran eelnõu 522 muudatusettepanekute esitamise tähtajaks järgmise aasta, 2018. aasta 2. jaanuari kell 16.15.
Head kolleegid, oleme tänase päevakorra läbi vaadanud. Kaunist tööpäeva jätku teile ja ilusat nädalavahetust!

Istungi lõpp kell 10.29.